Α 2

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΩΝ ΔΙΕΘΝΩΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΩΝ ΔΙΕΘΝΩΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΕΘΝΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ

Αθήνα, 27-11-2013
Αρ. Πρωτ.: 95114οικ

Προς:
Τμήμα Δικηγορικού
Λειτουργήματος και
Δικαστικών Επιμελητών

Ταχ. Δ/νση : Μεσογείων 96
Ταχ. Κώδ : 115 27
Πληροφορίες : Ε.Φλέγγα
Τηλέφωνο : 210 77.67.310
FAX : 210 77.67.478
E-mail : eflegga@justice.gov.gr

ΘΕΜΑ: Υπόθεση EU-PILOT 2704/11/MARK.- Απάντηση Ευρ.Επιτροπής
ΣΧΕΤ.: Έγγραφό σας με αρ.πρωτ.14510ικ/16-1-2012

Σε συνέχεια του ως άνω σχετικού, σας γνωρίζουμε ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανακοίνωσε στις 21/11/2013 ότι αποδέχεται την απάντηση των ελληνικών αρχών σχετικά με τους περιορισμούς στην άσκηση του επαγγέλματος του δικαστικού επιμελητή και ενημερώνει τα ακόλουθα:

«Οι υπηρεσίες της Επιτροπής θα επιθυμούσαν να λάβουν περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις ισχύουσες απαιτήσεις για την εγκατάσταση των δικαστικών επιμελητών στην Ελλάδα καθώς και μία αξιολόγηση των ελληνικών αρχών σχετικά με την αιτιολόγηση και την αναλογικότητα αυτών των απαιτήσεων, υπό το πρίσμα των διατάξεων της ΣΛΕΕ, κυρίως όσον αφορά την ισχύουσα προϋπόθεση ιθαγένειας, τους ποσοτικούς και γεωγραφικούς περιορισμούς, τις καθορισμένες τιμές και τους μηχανισμούς που προβλέπονται για την εξασφάλιση της αναγνώρισης των επαγγελματικών προσόντων που έχουν αποκτηθεί σε άλλο Κράτος Μέλος (Οδηγία για την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων 2005/36)».

Η Προϊσταμένη του Τμήματος
(και εκπρόσωπος του ΥΔΔΑΔ στο πρόγραμμα EU PILOT)
Ε.Φλέγγα

Εσωτ.διανομή
- Γραφείο Γεν.Γραμματέα ΥΔΔΑΔ
- Γεν.Δ/νση Διοίκησης Δικαιοσύνης

Ακριβές αντίγραφο
Η Προϊστάμενη του Τμήματος
Ε.Φλέγγα

Ref. Ares(2012)1047692 - 10/09/2012

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
Διεύθυνση D: Ισότητα
Διευθυντής

Βρυξέλλες,
JUST/D1 JNII/egs ARES(2012)

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΣΥΝΔΕΣΜΟ EU PILOT ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Στοιχεία EU Pilot: 3762/12/JUST

Θέμα: Συμβατότητα των ανώτατων ορίων ηλικίας για τη πρόσβαση στα επαγγέλματα των δικηγόρων και των δικαστικών επιμελητών με την Οδηγία 2000/78/ΕΚ

Οι υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής έλαβαν καταγγελία από την Ελλάδα και ερώτημα από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σχετικά με την παραβίαση της αρχής της μη διακρίσεως λόγω ηλικίας καθόσον αφορά στην επιβολή ανωτάτου ορίου ηλικίας για τη πρόσβαση στα επαγγέλματα των δικηγόρων και των δικαστικών επιμελητών.

Όπως προκύπτει από την εθνική νομοθεσία, απαιτείται από τους υποψηφίους να μην έχουν ξεπεράσει τα 35 έτη ηλικίας προκειμένου να μπορέσουν να συμμετάσχουν στις εξετάσεις για την πρόσβαση στα επαγγέλματα των δικηγόρων (άρθρο 3 § 3 του νόμου Ν 3026/1954, «Κώδικα Δικηγόρων") και των δικαστικών επιμελητών (άρθρο 6 του νόμου Ν 2318/1995, «Κώδικας Δικαστικών Επιμελητών»).

Ο ρητός καθορισμός ορίων ηλικίας συνιστά άμεση διάκριση, όπως περιγράφεται από την Ευρωπαϊκή νομοθεσία. Σύμφωνα με το άρθρο 2 § 2 α) της Οδηγίας, «Συντρέχει άμεση διάκριση όταν, για έναν από τους λόγους που αναφέρονται στο άρθρο 1, ένα πρόσωπο υφίσταται μεταχείριση λιγότερο ευνοϊκή από αυτήν την οποία υφίσταται, υπέστη ή θα υφίστατο σε ανάλογη κατάσταση ένα άλλο πρόσωπο».

Μάλιστα, η διαφορετική μεταχείριση λόγω ηλικίας στην προκειμένη περίπτωση δεν φαίνεται να δικαιολογείται από τις προϋποθέσεις που προβλέπονται από την Οδηγία. Σύμφωνα με το ίδιο το άρθρο 4 (1) της Οδηγίας, «Κατά παρέκκλιση του άρθρου 2 παράγραφοι 1 και 2, τα Κράτη Μέλη μπορούν να προβλέπουν ότι η διαφορετική μεταχείριση που βασίζεται σε έναν από τους λόγους που αναφέρονται στο άρθρο 1 [της Οδηγίας], δεν συνιστά διάκριση όταν, λόγω της φύσης των συγκεκριμένων επαγγελματικών δραστηριοτήτων ή του πλαισίου εντός του οποίου διεξάγονται αυτές, ένα τέτοιο χαρακτηριστικό αποτελεί ουσιαστική και καθοριστική επαγγελματική προϋπόθεση, εφόσον ο στόχος είναι θεμιτός και η προϋπόθεση είναι ανάλογη».

Επιπλέον, το άρθρο 6 (1) της Οδηγίας 2000/78 ορίζει ότι η διαφορετική μεταχείριση λόγω ηλικίας δεν συνιστά διάκριση εφόσον δικαιολογείται στο πλαίσιο του εθνικού δικαίου αντικειμενικά και λογικά από έναν θεμιτό στόχο, ιδίως δε από θεμιτούς στόχους της πολιτικής στον τομέα της απασχόλησης, της αγοράς εργασίας και της

επαγγελματικής κατάρτισης, και εφόσον τα μέσα επίτευξης του στόχου αυτού είναι πρόσφορα και αναγκαία.

Τα ανώτατα όρια ηλικίας που ισχύουν για τα προαναφερθέντα επαγγέλματα δεν φαίνονται ωστόσο να αποτελούν πραγματική και νόμιμη απαίτηση για την άσκηση των εν λόγω δραστηριοτήτων, ούτε φαίνονται να ανταποκρίνονται σε θεμιτό σκοπό ή συγκεκριμένη πολιτική στον τομέα της απασχόλησης.

Οι υπηρεσίες της Επιτροπής σημείωσαν επίσης ότι το Ελληνικό Συμβούλιο της Επικρατείας απέκλεισε την εφαρμογή των σχετικών ορίων ηλικίας λόγω αντισυνταγματικότητας εφόσον παραβίαζαν την αρχή της ίσης μεταχείρισης (απόφαση ΣΤΕ 413/93 για τους δικηγόρους και προτάσεις ΣΤΕ 126/2011 για τους δικαστικούς επιμελητές).

Ωστόσο, παρατηρήθηκε ότι στην συνέχεια αυτών των δικαστικών αποφάσεων η εθνική νομοθεσία δεν τροποποιήθηκε ανάλογα ώστε να συμμορφωθεί με το Ελληνικό Συνταγματικό δίκαιο και με το Κοινοτικό δίκαιο. Κατά συνέπεια, οι πολίτες εξακολουθούν να χρειάζονται να προσφύγουν ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων προκειμένου να διεκδικήσουν τα δικαιώματα τους και να μπορέσουν να συμμετάσχουν στις σχετικές εξετάσεις για την πρόσβαση στα εν λόγω επαγγέλματα.

Ως εκ τούτου, προκειμένου οι υπηρεσίες της Επιτροπής να διαπιστώσουν εάν αυτή οι νομοθετικές διατάξεις είναι σύμφωνες με την Οδηγία 2000/78/ΕΚ, παρακαλούνται οι Ελληνικές αρχές να παράσχουν πληροφορίες σχετικά με τις προαναφερθείσες καταγγελθείσες παραβιάσεις.

Έπειτα από τις προκαταρκτικές επαφές μεταξύ της Ελληνικής Κυβέρνησης και των υπηρεσιών της Επιτροπής μέσω της παρούσης διαδικασίας EU PILOT, η Επιτροπή μπορεί να αποφασίσει να κινήσει διαδικασία παράβασης δυνάμει του άρθρου 258 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης με την αποστολή προειδοποιητικής επιστολής.

Οι υπηρεσίες της Επιτροπής καλούν τις Ελληνικές αρχές να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους επί όλων των προαναφερόμενων σημείων και να παράσχουν τις αιτούμενες πληροφορίες εντός της προθεσμίας 10 εβδομάδων όπως προβλέπεται από τη διαδικασία EU PILOT.

Aurel CIOBANU-DORDEA